
PART SISENA
INFORMACIÓ BREU DE LLIBRES
PUBLICATS PER MEMBRES DE TAULA
DURANT ELS ANYS 2006/2011

AHUIR, Artur, i Josep Lluís DOMÈNECH ZORNOZA (2011): *Contes i faules de Francesc Eiximenis*. Il·lustracions de Manel Gimeno, València, Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. 204 pàgines.

Pròleg: Albert Hauf. Llibre d'assaig i adaptació d'alguns contes i faules de la magna obra de Francesc d'Eiximenis. Molt apropiat per al professorat de valencià de tots els nivells educatius, alumnes de filologia i investigadors de la llengua i la literatura valencianes.

ALONSO, María del Carmen (2010): *Los valencianos en Buenos Aires. Historia, identidad y lengua*, Valencia, Editorial Denes.

Traducció i adaptació de la seua tesi doctoral, presentada en llengua anglesa. Esta investigació sociolingüística té com a objectiu principal deixar un testimoni escrit dels valencians en Buenos Aires, i estudiar alguns dels seus aspectes fonamentals: la seua història, la seua identitat i la seua llengua. Saber si han seguit usant la seua llengua o l'han deixada en l'oblit; si han pogut transmetre-la als seus descendents; què ha passat amb els seus costums i tradicions; si han tingut la possibilitat de reunir-se en un centre comunitari. El treball també compara l'estadi lingüístic del valencià de Buenos Aires amb la llengua parlada actualment en la Comunitat Valenciana.

BERNAT I BALDOVÍ, Josep (2010): *Meló-i-drama tot en una peça titulada Un assaig fet en regla o Qui no té la vespra, no té la festa* [Versió ortografiada, corregi-

da i anotada a cura d'Enric-Miquel Casado i Navarro], Sueca, Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sueca.

Segons el professor Sanchis Guarnier, amb l'estrena de l'obra de Bernat i Baldoví *Un ensayo fet en regla o Qui no té la vespra, no té la festa* en setembre de 1845, s'inicià el teatre valencià modern. Josep Bernat i Baldoví és un escriptor que hem de valorar en el context de la seua època, sense caure en tòpics, però tampoc en prejudicis. Quan s'estudien els seus escrits, anant més enllà dels castellanismes i l'ortografia, aprofundint en la morfosintaxi i la semàntica, es descobreix que escrivia un valencià digne i molt viu, molt proper als seus lectors, i del qual podem aprendre molt i traure molt de profit de cara a millorar el nostre valencià de hui en dia.

Este llibre es basa en una premissa senzilla: ¿Què passaria si l'obra haguera segut corregida amb la normativa actual abans de la seua publicació? I no em referisc només a una adequació ortogràfica, sinó a una correcció en el sentit més ample, corregint barbarismes, evitant castellanismes, etc. El llibre té més de 400 notes, moltes sobre els aspectes de la correcció, on sempre he buscat les solucions que he cregut més adequades per no modificar la intenció original de l'autor. L'objectiu d'esta versió és aproximar el text al valencià actual, de forma que pugua ser llegit i entés pel major nombre de lectors, procurant ser, en tot moment, el més respectuós possible amb l'original, i intentant que els diàlegs no perderen la frescor, comicitat i vivacitat originals després de la correcció, mantenint el registre col·loquial. De tota manera, ja se sap, si traduir és traïr, en este cas corregir ho és més. O simplement ho és.

CASANOVA, Emili i Abelard SARAGOSSÀ (2010): *El valenciano: nombre, historia, situación sociolingüística y características básicas*, Valencia, Editorial Denes.

El llibre vol donar a conèixer als professionals de la llengua i al públic cult en general, amb motiu de la celebració en València del 26 Congrés Internacional de Filologia Romànica (2010), les característiques principals de la història

externa i interna de la variant valenciana de la llengua coneguda internacionalment com catalana.

A través d'un panorama breu però clar i precís, el llibre explica per quines raons la llengua pròpia dels valencians ha sigut anomenada històricament com a *valencià* dins de la societat valenciana. L'obra també reflexiona sobre la situació sociolingüística actual i advoca per un ús del valencià, sense anar en cap moment contra el castellà.

El llibre fa un resum de les propietats que caracteritzen el valencià enfront dels parlars balears i els catalans, cosa que contribuïx a explicar que la societat valenciana no haja assumit una part de les característiques lingüístiques que propaga l'ensenyament.

Al final, hi han unes conclusions que resumixen molt bé la situació actual de la llengua i postulen la creació d'un valencià cult a partir de les formes tradicionals, les populars i les que han predominat en la llengua escrita en les darreres dècades. Eixe camí beneficiaria tant la societat valenciana com la llengua compartida amb els balears i amb els catalans.

CASANOVA HERRERO, Emili i Josep Daniel CLIMENT MARTÍNEZ (2010): *Dieta-
ris 1936. Nicolau Primitiu Gómez Serrano*, València, Biblioteca Valenciana.

Nicolau Primitiu Gómez Serrano és una de les personalitats valencianes més rellevants del segle XX tant en l'àmbit empresarial com en el camp de la llengua i cultura dels valencians. Nascut a Sueca l'any 1877 va morir a València, on visqué la major part de la seua vida, l'any 1971. Incansable investigador, va publicar centenars d'articles sobre llengua, arqueologia, prehistòria, costums, viatges... El sentiment valencianista i la passió pels llibres el van portar a recopilar una gran quantitat de llibres, còdex, pergamins i opuscles, la major part de temàtica o d'autor valencians amb el somni de crear una biblioteca valenciana.

En l'any 1979 fidels a este somni, els seus hereus, la família Gómez-Senent, van donar este important llegat per a que formara part del fons de la Biblioteca

Valenciana, creada ara fa vint-i-cinc anys. La Biblioteca Valenciana en agraïment envers Nicolau Primitiu i la seua família ha dut a terme diverses activitats per difondre la seua obra, entre elles la publicació d'este volum que amb el nom de *Dietaris 1936* ens mostra la seua visió històrica d'allò que relata i on podem descobrir la petita història personal que, de passada, reflecteix molts dels fets col·lectius. El llibre de prosa àgil i amb un lèxic ric i precís és una transcripció escrupolosa dels textos manuscrits de Nicolau tot mantenint les peculiaritats morfològiques, lèxiques i sintàctiques. No obstant per tal de facilitar la comprensió del text i del context en el qual es produeixen s'han anotant tots els personatges i circumstàncies, s'ha alleugerat el text eliminant fragments que feien referència a aspectes personals i s'ha regularitzat l'accentuació, l'ús de les majúscules, els signes de puntuació i de les cursives, cometes, etc.

L'edició d'estos *Dietaris* ha estat possible pel treball inicial de transcripció del text i de les notes realitzat per Rosa Gómez Casañ i Emili Casanova. El posterior treball d'introducció, revisió i notes ha estat a càrrec d'Emili Casanova i Josep Daniel Climent.

CLIMENT MARTÍNEZ, Josep Daniel (2011): *Enric Valor. Estudi i compromís per la llengua*, València, Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Enric Valor i Vives ha sigut una de les personalitats valencianes més significatives en l'estudi i difusió del valencià del segle XX. Al llarg de la seua vida sempre va demostrar una decidida actitud cívica en defensa de l'ús social del valencià, compromís que el va portar a publicar centenars d'articles sobre llengua en la premsa valenciana, fer de professor dels cursos de llengua de Lo Rat Penat, elaborar nombroses obres gramaticals i lexicogràfiques i crear d'una importantíssima obra literària.

Aquest llibre estudia detalladament el conjunt d'activitats lingüístiques i culturals dutes a terme per Enric Valor i recull i inventaria els estudis i investigacions que sobre la seua vida i la seua obra s'han publicat.

COLOMER FERRÀNDIZ, Agustí (2007): *Temps d'acció. Acció Nacionalista Valenciana (1933-1936)*, Paiporta, Editorial Denes.

El llibre descriu l'itinerari d'Acció Nacionalista Valenciana, un partit polític valencianista i d'inspiració cristiana fundat el 6 d'agost de 1933 i desaparegut el 18 de juliol de 1936. Davall els plecs de la senyera estelada de l'organització s'aplegaren noms ben significatius del valencianisme, com ara els germans Casp, Moròder, Sanmartín, Soriano Bueso, Bayarri, Adlert o Esteve Victòria. Amb ells farem un recorregut històric per una època tan convulsa i apassionant com la dècada dels trenta del passat segle.

Aquesta organització promogué celebracions com la «Diada de dol nacional» pel 25 d'abril, cita clau en el calendari valencianista que ha arribat ben viva fins als nostres dies. La reivindicació del valencià en la Universitat i en l'ensenyament i la campanya per l'Estatut tenen en ANV un dels seus principals impulsors. Aquest partit presenta, a més, l'interés d'estar estretament agermanat amb Unió Democràtica de Catalunya i el Partit Nacionalista Basc, i de mantindre afinitats i discrepàncies amb la Dreta Regional Valenciana. A través d'ANV ens acostarem a l'univers socialcristià, en el qual es reconeixia, i veurem els balbuceigs inicials de la democràcia cristiana al País Valencià. per boca dels seus militants advertirem també la contundència que empraven en denunciar la irrupció dels feixismes i la persecució religiosa.

Conscients de la importància dels mitjans de comunicació, els valencianistes publicaren el setmanari *Acció* que, amb els seus 112 números, esdevé una fita clau de la premsa valencianista durant la República.

CORTÉS, Santi i VICENT GARCIA PERALES (2009): *Historia interna del 'Atlas Lingüístico de la Península Ibérica'. Correspondencia (1910-1976)*, València, Publicacions de la Universitat de València.

Este llibre, que transcriu 322 cartes dels protagonistes d'aquella magnífica aventura científica que va ser l'ALPI (seleccionades d'entre les més de mil lo-

calitzades en arxius públics i privats, i classificades cronològicament per períodes significatius), és una història interna dels intents per construir una parcel·la de la ciència lingüística, la dialectologia i la geografia lingüística, a l'altura del que existia en altres països europeus. El seu interès residix no només en el valor testimonial que tenen els escrits epistolars, que donen compte dels fets esdevinguts durant més de mig segle al voltant d'este projecte científic, sinó que donen a conèixer com varen vore i varen viure els seus autors l'elaboració d'un projecte científic ambiciós, que va estar envoltat de mil incidents, el més gran dels quals va ser la gran tragèdia de la guerra civil espanyola i el posterior exili de gran part dels materials.

DOMÉNECH ZORNOZA, Josep Lluís (2010): *Paraules i fangs*, València, UGT del País Valencià-Fundació Pasqual Tomás-Universitat d'Alacant-CAM. 64 pàgines.

Recull de poemes al voltant de l'obra pictòrica i escultòrica d'Arcadi Blasco, presentat l'any de l'edició en la Universitat d'Alacant i l'any 2011 en la seu central de la UGT de País Valencià en València.

Amb pròleg d'Enrique Cerdán Tato i maquetació per part de l'artista plàstic Josep Díaz Azorín, catedràtic i membre del Consell de Cultura de la UGT-PV.

Es tracta d'un llibre d'homenatge a la figura artística d'Arcadi Blasco en què es fa un poema per cadascuna de les fotografies de 40 de les obres escollides, bé de pintura, de ceràmica o d'escultura.

DOMÉNECH ZORNOZA, Josep Lluís, Maria Pilar DOMÉNECH RODRÍGUEZ i Jesús HUGUET ENGUITA (2010): *Coneguem les nostres terres I*, València, Bancaixa, Generalitat Valenciana i Ministerio de Trabajo y Emigración. 156 pàgines.

Recorregut narratiu per algunes comarques valencianes, a partir d'un viatge imaginari d'un grup de jòvens de diferents nacionalitats, que tenen en comú una actitud molt respectuosa per la cultura popular, les tradicions i la llengua

dels valencians. Per a totes les edats, però preferentment com a material de suport en classes d'educació d'adults de valencià, geografia i història.

Ha sigut presentat per diverses comarques i s'ha usat com a material de consulta obligatori en les aules d'acollida de la Conselleria de Solidaritat i Ciutadania.

Coordinat per Josep Lluís Doménech Zornoza, membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, professor de valencià (llengua i literatura) en educació secundària obligatòria i batxillerat, i doctor en Psicolingüística. El llibre es genera a partir de treballs d'investigació dirigits pel mateix coordinador dels plans EVA de la Conselleria d'Educació.

DOMÉNECH ZORNOZA, Josep Lluís, i María Ángeles CHAVARRÍA (2010): *Mirada a dos*. Il·lustradors: Meluca REDÓN, Cristina PERELLÓ i Jesús HUGUET ENGUITA, València, Conselleria de Solidaritat i Ciutadania de la Generalitat Valenciana. 112 pàgines.

Gènere: Poesia.

Llibre de poesia en bilingüe (valencià i castellà) consistent en poemes il·lustrats en dibuixos sobre tradicions, monuments, records, cultura popular, carrers, camps, places, paisatges d'un poble de la comarca de l'Alt Palància (Jérica), aplicable a qualsevol població actual on conviuen persones de diferents nacionalitats i parles.

Coordinat per Josep Lluís Doménech Zornoza, dins d'un programa d'investigació de la Generalitat Valenciana.

DOMÉNECH ZORNOZA, Josep Lluís, Maria Pilar DOMÉNECH RODRÍGUEZ i Jesús HUGUET ENGUITA (2011): *Coneguem les nostres terres 2*, València, Fundació Bancària, Generalitat Valenciana i Ministerio de Trabajo y Emigración. 176 pàgines.

Llibre de narrativa en valencià, semblant a *Coneguem les nostres terres 1*, amb el mateix equip, coordinat per Josep Lluís Doménech Zornoza, amb un recorregut per unes altres comarques de les terres valencianes.

LLOPIS RODRIGO, Francesc (2008): *El lèxic del valencià central: un estudi de disponibilitat lèxica*, València, Servei de Publicacions de la Universitat de València.

Aquest treball analitza de manera quantitativa i qualitativa el lèxic disponible del valencià dels estudiants de segon de batxillerat de les comarques valencianoparlants de la província de València.

El lèxic disponible s'obté mitjançant l'aplicació de tècniques associatives controlades, les quals possibiliten que els individus actualitzen unitats lèxiques, principalment de caràcter paradigmàtic, a partir de determinats centres d'interès que actuen com a veritables estímuls verbals de situacions comunicatives concretes per als parlants.

En el nostre cas el lèxic estudiat correspon als camps lèxics següents: el cos humà, la roba, parts de la casa (sense mobles), els mobles de la casa, menjars i begudes, objectes col·locats a taula per a menjar, la cuina i els seus utensilis, l'escola: mobles i material (institut o col·legi), il·luminació, calefacció i ventilació, la ciutat, el camp, mitjans de transport, treballs del camp i del jardí, els animals, jocs i distraccions, professions i oficis, i colors.

La mostra està formada per 464 informants i les variables preses en consideració han estat: sexe, tipus de centre, llengua habitual, nivell sociocultural, lloc de residència, llengua materna, programa d'educació bilingüe i comunitat de parla.

Els programes emprats per a l'estudi del corpus lèxic obtingut, han estat per una banda el programa Lexidisp (Moreno i altres, 1995) i per d'altra el programa SPSS (versió 11.0). El primer és un programa estadístic, que parteix de la fórmula de López Chávez i Strasburguer (1991) que calcula l'índex de disponibilitat (Disponibilitat) de cada vocable (Paraula) combinant el seu nombre d'aparicions amb la posició que ocupa en la llista; el nombre de vegades que sobre el total de lexies recollides s'actualitza aqueix mot (Freqüència %); la freqüència d'actualitzacions (Aparició %) i la suma de les freqüències relatives (Freqüència Acumulada).

Per la seua part, el programa SPSS calcula els valors que mostren el grau de significació estadística dels resultats obtinguts (valor p), les correlacions que es po-

den establir entre totes les variables interrelacionades, dependents i independents, i el pes específic que les variables socials tenen en el comportament lèxic definitiu.

LLOPIS RODRIGO, Francesc (coautor, 2009): *Valencià elemental*, València, Castellnou.

Valencià elemental és una proposta didàctica de materials per a les persones que volen assolir una competència oral i escrita en valencià per tal d'afrontar tant situacions quotidianes com situacions formals corresponents al nivell B1 del Marc Europeu Comú de Referència.

LLOPIS RODRIGO, Francesc (coautor, 2009): *Valencià mitjà*, València, Castellnou.

Valencià mitjà és una proposta didàctica de materials per a les persones que volen assolir una competència oral i escrita en valencià per tal d'afrontar tant situacions quotidianes com situacions formals corresponents al nivell B1 del Marc Europeu Comú de Referència.

LLOPIS Rodrigo, Francesc (2010): *El lèxic disponible de València*, Denes, Paiporta.

El llibre ofereix multitud de dades fonamentals per als estudis sobre l'ús lèxic del valencià. Possiblement l'apartat més interessant és el de fenòmens de contacte de llengües, on s'ofereix un breu marc teòric sobre els fenòmens de contacte de llengües que servix com a explicació de les taules dels fenòmens classificats per centres d'interés i articulades en doblats, interferències, préstecs en vies d'integració, préstecs integrats, compostos híbrids, substitucions de codi i canvis de codi.

LÓPEZ QUILES, Antoni (2007): *Trama i ordit. Sobre l'aportació de fe a la literatura valenciana contemporània*, Paiporta, Editorial Denes.

El llibre analitza els criteris, la fonamentació i els objectius dels capellans que feren poesia en la primera meitat del segle XX. L'autor reafirma els continguts del moviment patrimonialista i la seua lluita per recuperar el món va-

lencià medieval, en el si de les primeres reivindicacions autonomistes. Atesa la seua convicció en el triomf de les seues idees, hom els ha denominat també «poetes de l'esperança». La guerra acabà amb la vida d'un total de set membres d'eixa escola poètica, i eixa tràgica desaparició pareix estroncar radicalment les seues possibilitats, tant poètiques com socials. Amb les dificultats que planteja el franquisme, però, la represa de postguerra vindrà de la mà de poetes d'eixa escola, com ara fra Bernardí Rubert Candau, el franciscà de Vila-real que publicarà el primer llibre en valencià després de la guerra.

LÓPEZ QUILES, Antoni (2008): *Literatura i espiritualitat. La resposta de Corella davant Déu i l'home*, València, Institució Alfons el Magnànim.

La complexitat de la producció corellana demana encara molts estudis per a poder conèixer-lo amb la profunditat necessària. Aquest llibre s'acosta, d'una banda, al compromís cívic de l'autor, solidari amb els conversos perseguits per la Inquisició i, d'una altra banda, a l'evolució que experimenta tant la seua vida com, en paral·lel, les seues composicions, amb una clara tendència a la superació dels postulats morals que omplien les seues etapes mitològica i amorosa, en un procés que va elevant-lo envers la vida espiritual.

LÓPEZ QUILES, Antoni (2009): *Sembrant la vida. Poesia i compromís. Gonçal Vinyes i Massip*, Paiporta, Editorial Denes.

Sacerdot, periodista, historiador i poeta xativí, Vinyes és un home compromés tant amb la causa obrera segons els postulats de la «Rerum novarum», com amb el valencianisme: des del periòdic que dirigia va ser un fervent defensor de la subscripció de les «Normes de Castelló» i un entusiasta propugnador de la implantació de l'Estatut d'Autonomia. Com a historiador, excel·leix el seu treball en les excavacions de la Cova Negra. Com a poeta, vinculat a Santiago Rossinyol, impregna les seues obres d'un suggerent impressionisme. En ell es percep un progrés líric que va ser tallat quan és assassinat el 1936.

LÓPEZ QUILES, Antoni (2011): *La Casa de la Paraula. Església, Bíblia, litúrgia i llengua*, València, Editorial Edicep.

Recull d'estudis que ens acosten, en primer lloc a l'anàlisi dels criteris de traducció de la Bíblia, tant al llarg de la història com al procés d'adaptació de la *Bíblia Catalana Interconfessional* a la *Bíblia Valenciana Interconfessional*; en segon lloc, l'obra tracta de la rendibilitat, en termes de valencianisme, que ofereixen algunes composicions literàries posteriors a la guerra de successió. Finalment, l'estudi acull també els processos de traducció de les obres litúrgiques, des de l'edat mitjana fins als nostres dies. El resultat mostra una producció de conjunt realment notable.

LÓPEZ, Ximo (coautor i coordinador, 2009): *Valencià elemental*, València, Castellnou.

Valencià mitjà és una proposta didàctica de materials per a les persones que volen assolir una competència oral i escrita en valencià per tal d'afrontar tant situacions quotidianes com situacions formals corresponents al nivell B1 del Marc Europeu Comú de Referència.

MARÍN I GARCIA, Josep Lluís (2010): *Sàtira i falles. Les explicacions falleres de Bernat i Baldoví*, València, Publicacions de la Universitat de València.

Els textos que Josep Bernat i Baldoví va escriure a mitjan segle XIX per desenvolupar l'argument de diverses falles plantades a la ciutat de València són les explicacions falleres més antigues que es conserven i constitueixen una de les parts més populars de la seua obra. Més enllà de les visions simplificadores que encara envolten l'autor, els escrits fallers de Bernat es revelen rics en matisos, amb una àmplia varietat de temes (morals, però també culturals, polítics o socials), acompanyada d'una notable habilitat per a entrellaçar-los mitjançant la metàfora, la ironia i, sobretot, el joc de paraules i el doble sentit. Aquesta edició crítica posa a disposició del lector actual les explicacions

falleres de Bernat i Baldoví tot inserint-les en el seu context social, cultural, polític i literari.

MAS CASTELLS, Josep Àngel (2008): *El morfema ideològic. Una anàlisi crítica dels models de llengua valencians*, Benicarló, Onada Edicions.

El morfema ideològic aborda el controvertit tema del(s) model(s) de llengua adoptat(s) pels valencians en la formalitat comunicativa. L'autor parteix de la hipòtesi que les formes lingüístiques adquireixen unes connotacions que van més enllà de la simple tria estilística per a bona part dels parlants d'entre el Sénia i el Segura. Els diversos grups ideològics valencians fan servir determinades variants lingüístiques, fins i tot aquelles en principi tan asèptiques com una grafia o un morfema, per tal d'indicar la seua posició en l'ecosistema ideològic.

Quines són les diverses implicacions de les varietats ideologitzades? Quins parlants –d'on, de quina edat, etc.– s'adscriuen a quins models? Quins no n'adopten cap i per què, més enllà de la manca de competència lingüística? Com és el comportament lingüístic dels diversos grups? Aquestes i altres qüestions relacionades amb el, diguem-ne, conflicte lingüístic intern dels valencians són tractades per l'autor, a partir de la revisió teòrica, i de vegades crítica, d'alguns llocs comuns de l'anàlisi de l'ús de la llengua. L'estil viu i entenedor amb què està redactat el llibre demostra un interès apassionat per la llengua i per la relació que hi mantenim els valencians, sovint ben passional també.

MAS CASTELLS, Josep Àngel i Josep ALANDETE MAYOR (2009): *Manual de llenguatge tècnic*, València, Universitat Politècnica de València.

Aquest manual s'adreça als estudiants universitaris de l'àrea lingüística catalana, i especialment als valencians, amb l'objectiu de proporcionar-los eines que els faciliten l'accés al llenguatge científicotècnic. Sense deixar de banda les qüestions teòriques bàsiques referents a les característiques pròpies d'aquest llenguatge -comunes a la major part d'especialitats i de llengües-, es pot afir-

mar que l'enfocament és eminentment pràctic. Així, els autors, partint de la constatació que un bon domini de les habilitats comunicatives suposa un factor d'excel·lència a tindre en compte fins i tot en les especialitats de caire més tècnic, hi han inclòs estratègies de comprensió i de producció de textos acadèmics (com el treball final de grau) i d'altres de relatius a la producció científica (com els articles d'investigació), sense oblidar-ne de propis del món professional (com els informes).

PLA NUALART, Albert (2010): *Això del català. Podem fer-ho més fàcil?*, Barcelona, Columna.

El llibre, que té un pròleg de Joan Solà, està dividit en dues parts. La primera part es titula «Per una normativa del segle XXI» i planteja la necessitat de revisar l'actual normativa. Després de fer una mica d'història de les polèmiques sobre l'estàndard i dels problemes que planteja a l'escola i als mitjans, fa una proposta concreta de revisió dels principals punts controvertits de sintaxi. Té una posició clarament contrària a l'essencialisme i l'estàndard composicional, i es mostra contrari a basar els aspectes més estructurals de la llengua en una hipòtesi del que hauria pogut ser i no pas del que és, com fa en part l'actual normativa. En aquest sentit, creu que no hem de confondre interferència –que és partidari de combatre frontalment i fins a les últimes conseqüències– amb convergència sintàctica.

La segona part és un recull d'articles sobre llengua publicats a l'*Avui*. La major part es van publicar en la columna Català a la terrasseta, però també n'hi ha uns quants, més llargs i publicats a les pàgines de Diàleg, que tracten de temes sociolingüístics.

Al final hi ha un índex analític que permet la consulta ràpida dels dubtes que pot tenir el lector.

PLA NUALART, Albert (2011): *Un tast de català*, Barcelona, Columna.

És un recull d'articles sobre llengua publicats a l'*Avui* i l'*Ara*. Els primers en la columna *Català a la terrasseta* i els segons a la columna *Un tast de català*. També inclou al final alguns articles de temes sociolingüístics i un índex analític.

ROCA, Rafael (2007): *Teodor Llorente, líder de la Renaixença valenciana*, València, Valencianam Publicacions de la Universitat de València.

Aquest volum estudia l'aportació lingüística i literària del poeta a la nostra cultura, i la situa com una de les més importants i transcendents de la contemporaneïtat, com un dels fonaments de l'actual valencianisme cultural. Les relacions personals i intel·lectuals que Llorente mantingué amb autors com ara Marià Aguiló, Constantí Llombart, Vicent Blasco Ibáñez, Víctor Balaguer, Jacint Verdaguer, Miquel Costa i Llobera i Frederic Mistral, extensament revisades a l'estudi, i la seua significativa participació en el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906), així ho indiquen.

ROCA, Rafael (2007). *Teodor Llorente i la Renaixença valenciana*, València, Institució Alfons el Magnànim.

Sobre la figura humana i literària de Teodor Llorente Olivares (1836-1911), durant dècades menystinguda, encara pesen una gran quantitat de prejudicis enunciats en el tardofranquisme i consolidats durant la Transició democràtica. Capdavanter de la Renaixença, poeta valencià més important del segle XIX, traductor castellà dels autors romàntics europeus, director del diari *La Opinió* (1861-1866), fundador del diari *Las Provincias* i director efectiu des de 1866 fins a 1904, mestre de periodistes, cofundador de la societat cultural Lo Rat Penat, historiador i cronista de la ciutat de València, diputat a Corts en tres ocasions, senador electe en una i cap provincial del Partit Conservador per dues vegades, Llorente ha patit la indiferència d'uns i l'oblit d'altres.

LLORENTE, Teodor (2010): *Lo foc sagrat de la fe. Antologia de poesia religiosa* [Introducció i selecció a càrrec de Rafael ROCA], Paiporta, Editorial Denes.

En la concepció patriarcal i espiritual de Teodor Llorente, la fe s'hi representa com un foc encès que escalfa la llar familiar i il·lumina els moments més transcendents i intensos de la vida, des del naixement fins a la defunció. Un do sagrat que es transmet de pares a fills i que cal preservar com la penyora santa que omple d'esperança i de sentit totes i cadascuna de les accions humanes, fins i tot la mort, ja que connecta les persones amb el passat i amb el futur i, com la lírica, les torna transcendents i immarcescibles, les situa en un espai d'eternitat. És així com, cent anys després de la defunció de Llorente, les seues poesies religioses continuen alenant el foc sagrat de la fe, transmetent els mateixos esperit i calidesa que els infongué el patriarca de la Renaixença valenciana.

RUBIO I REVERTER, Antoni i HÈCTOR SANJUAN I PONS (2007): *Del Sud. El País Valencià al ritme dels Obrint Pas*, València, Editorial Mina.

Del Sud. El País Valencià al ritme dels Obrint Pas és un llibre que explica a través dels acords del grup de Benimaclet la història recent d'aquesta «terra d'amargors, del parlar refugiat, del somni exiliat». L'obra, a mig camí entre el reportatge periodístic i l'assaig literari, narra l'apassionant trajectòria d'Obrint Pas, des dels modestos assaigs a la rebotiga d'una carnisseria de València i la gravació de les primeres i rudimentàries maquetes a les darreres gires per Alemanya, Itàlia o Suïssa. Les lletres del grup, les seues experiències, el seu creixement com a músics i com a persones serveixen de fil per a teixir la història recent d'un País Valencià que pateix les misèries d'uns governants que arraconen la llengua i la cultura, més preocupats per executar projectes faraònics i gratacels arran de mar que per fer una política social justa. Un context que ha marcat, si més no, d'una manera decisiva el recorregut d'Obrint Pas fins a arribar a ser el grup de més èxit dels Països Catalans i l'avantguarda de tot un moviment que

va més enllà de la música. Un viatge excitant que, per primer colp, salta dels discos i els MP3s al paper imprès.

SARAGOSSÀ, Abelard (2007). *Reivindicació del valencià. Una contribució*, València, Tabarca Llibres.

Un llibre que estudia el valencià des de les necessitats de la societat valenciana. La finalitat del llibre que llegireu és buscar una manera de parlar sobre el valencià que, alhora que siga objectiva, també siga assumible per una part amplament majoritària de la societat valenciana. Eixa condició és necessària per a augmentar la identificació dels valencians amb la nostra llengua pròpia i amb la nostra història, procés que també farà créixer la consciència de ser valencians i la voluntat de compartir un projecte social de futur.

A fi que caminem cap a l'objectiu indicat, l'obra proposa tres mitjans. El primer és aconseguir que el valencià popular (construït i mantingut per la societat valenciana) i el valencià cult (elaborat pels intel·lectuals valencians) siguen carn i ungla, mútuament influïts (i, per tant, units), de tal manera que el valencià cult siga assimilable i practicable en la vida quotidiana. El segon mitjà és el nom de l'idioma. Analitzant l'actuació de l'Edat Mitjana, el llibre proposa que els valencians del segle XXI hauríem de seguir el mateix camí que ja varen practicar els valencians clàssics.

Per a construir un model lingüístic adequat, són necessaris uns criteris adequats, que no són només lingüístics, perquè tota llengua és un fet social. L'obra s'endinsa en el camp dels principis de la normativa lingüística estudiant dos intel·lectuals valencians, l'u de la Renaixença (Josep Nebot) i, l'altre, contemporani (Manuel Sanchis Guarner).

Com que la teoria i la pràctica són inseparables, el corpus teòric s'aplica a l'anàlisi de dos dubtes lingüístics (si és preferible *Ara, hi han bons jugadors* o *Hi ha bons jugadors*; què és més adequat, *preferixc*, *preferesc* o *preferisc*). El llibre s'acaba amb dos temes específics: quins haurien de ser els objectius centrals

de l'assignatura de valencià i quina relació hi ha entre les Normes de Castelló i l'ortografia valenciana clàssica.

L'obra transcendeix l'àmbit universitari i interessa a un públic ample. Constat i debatut, és una altra aportació a les reflexions que durant els darrers vint anys s'han fet en el valencianisme per a conservar les característiques positives del passat i superar alguna limitació.

SARAGOSSÀ, Abelard (2010). *El valencià de Bernat i Baldoví: del passat al futur. Ideologia i tast lèxic*, Alzira, Editorial Bromera.

El llibre té dos objectius. El primer és estudiar com veia Bernat i Baldoví el valencià dins de la societat valenciana. La segona finalitat és deduir quin model lingüístic buscava i elaborà. Entre els temes socials tractats, destaca la seua concepció sobre València i sobre Espanya, ja que eixa qüestió repercuteix en un tema ben important: estar a favor o en contra de l'ús social del valencià. El llibre mostra que el suecà no era un provincià, sinó que defenia l'ús del valencià, amb el qual s'identificava.

Sobre el model lingüístic, el treball arriba al resultat que Bernat i Baldoví va fer passes significatives per a elaborar un valencià cult que fóra identificador, assimilable i practicable, contra les infravaloracions del segle XX. A més, eixa deducció s'assenta en l'aportació regular de dades empíriques.

Entre les propostes del llibre, destaca la recreació d'obres de l'autor huitcentista de Sueca, ja que eixa operació comportaria dos beneficis: augmentaria el valor de la nostra història i afavoriria la confiança dels valencians en la nostra cultura i en la nostra llengua, sempre en la direcció d'elaborar un projecte social de futur que siga atractiu per a la majoria dels valencians. El valencianisme deu ser positiu, argumentatiu i democràtic.

La segona part de l'obra comenta, d'una forma amena (i buscant sempre la identificació dels lectors), prop de quatre-centes paraules. La selecció i la redacció estan fetes pensant en els valencians de cultura mitjana. Són una con-

tribució per a fixar un model lingüístic valencià natural i, per això mateix, aplicable a la comunicació oral pública. Per eixa raó, la part del llibre dedicada a les paraules de Bernat i Baldoví també serà útil als docents, als escriptors i als tècnics lingüístics.

Este treball és un homenatge doble: a l'escriptor valencià del segle XIX i a les dones i als hòmens a través dels quals (mirant-los, admirant-los i desitjant-los) l'autor es va identificar com a valencià i es va integrar en la societat valenciana. Eixe origen humit i càlid va unit a u dels mitjans del llibre: procurar que, els valencians que tenen interès per la seua llengua pròpia, no només puguen llegir i entendre l'obra, sinó encara fer-ho a gust i amb plaer (i, si és possible, amb passió).

SARAGOSSÀ, Abelard (2011). *El valor comunicatiu de la construcció «de + adjectiu qualificatiu»*. *¡De més verdes en maduren!*, València, Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Basant-se en l'observació dels usos tradicionals del valencià, el professor Abelard Saragossà ens oferix en este llibre un estudi detallat de les aplicacions i el valor comunicatiu de la construcció «de + adjectiu qualificatiu», que trobem en frases com la que exemplifica el subtítol del treball: «¡De més verdes en maduren!».

En la primera part del llibre, l'autor analitza minuciosament els diferents tractaments que ha rebut la construcció en les nostres gramàtiques al llarg del segle XX. Per a solucionar les limitacions i les deficiències que apareixen en l'estat de la qüestió, Saragossà distingix, en la segona part del llibre, entre un valor bàsic de la construcció «de + adjectiu qualificatiu» i un valor secundari. El bàsic és objectiu i privatiu de la construcció estudiada; és d'ús habitual en el valencià popular. Per contra, el valor secundari és subjectiu (en concret, emfàtic), i també és assolible amb uns altres mitjans lingüístics, cosa que explica que haja tendit a desaparèixer del valencià viu.

La tercera part del treball conté les conclusions i una síntesi divulgativa de l'estudi, que és entenedora sense haver llegit el cos de la investigació. En les conclusions, l'autor destaca la necessitat d'«elaborar treballs que mostren que, en el camp que més remarca la personalitat d'una llengua (el de les construccions sintàctiques), el valencià no és l'ovella negra de la llengua».

